

Dr. Jožetu Žontarju ob življenjskem jubileju

EMA UMEK, MATEVŽ KOŠIR

Letos praznuje sedemdesetletnico življenja univerzitetni profesor in arhivski svetnik dr. Jože Žontar. Jože Žontar se je rodil 15. marca 1932 v Kranju v družini zgodovinarja dr. Josipa Žontarja. V Kranju je končal osnovno šolo (1938-1942), zaradi vojne je šolanje nadaljeval na meščanski šoli (1942-1945), oziroma kranjski gimnaziji, in tam leta 1950 maturiral. Leta 1955 je diplomiral na tedanji Prirodoslovno-filozofski fakulteti v Ljubljani iz enopredmetne zgodovine. V letih študija je dvakrat prejel Prešernovo nagrado za seminarski nalogi: Na temo Rimska cesta od Ljubljane do Kranja, ter nalogo Zemljiško gospostvo Brdo pri Kranju v drugi polovici 18. stoletja. Od leta 1955 do leta 1972 je bil zaposlen v tedanjem arhivu LRS (s prekinitvijo v letih služenja vojaškega roka 1956-1957). V arhivu se je uvedel v arhivsko problematiko in spoznal pomembnost pravih rešitev arhivskih vprašanj. Poleg zgodovine zadnjega obdobja fevdalne dobe na Slovenskem se je še posebno ukvarjal z reševanjem arhivskih strokovnih vprašanj. Na eni strani je bilo to obdobje priprave Vodnika po fondih in zbirkah državnega arhiva LRS, na drugi strani pa čas prevzemov velike

količine arhivskega gradiva ustanov, ki so prenehale delovati po letu 1945 oziroma pozneje zaradi upravnih in drugih sprememb. Žontar je bil zadolžen za zunanjo službo, veliko je delal z ministrstvom za občo upravo. Ko so bile v arhivu v šestdesetih letih organizirane prve enote, je leta 1964 postal vodja tako imenovane zunanje službe. Poleg vprašanj, povezanih s stiki z ustvarjalci arhivskega gradiva, je bila s prevzemi gradiva povezana tudi prostorska stiska arhiva. Jubilant je pomembno prispeval k strokovnim podlagam za prostorsko rešitev - rezultat teh je bil poznejši prizidek Arhiva Republike Slovenije v Rožni ulici. (Dr. Žontar je opravil tudi redakcijo Vodnika po arhivih Slovenije (1965), prvega pregleda arhivskega gradiva, tako v arhivih kot tudi v knjižnicah in muzejih v takratni SR Sloveniji. Delo glede arhivskih vprašanj je še bolj poglobil v sodelovanju z dr. Sergijem Vilfanom, tedanjim ravnateljem Mestnega arhiva Ljubljana. Z njim je sodeloval pri pripravi Zakona o arhivskem gradivu in arhivih leta 1966, prvega republiškega arhivskega zakona v Sloveniji, ki je postavil temelje organiziranosti arhivske dejavnosti in arhivske mreže pri nas. Poleg

Osebjje Državnega arhiva ob njegovi desetletnici, 1955. Od leve proti desni sedijo: dr. Pavle Blaznik, Marija Verbič, ravnatelj Jože Maček, Majda Smole in dr. Maks Miklavčič. V prvi vrsti od leve proti desni stojijo: dr. France Škerl, Marija Vokal, Angela Kalar, Tamara Šengelaja, dr. Cene Logar, Ljuba Gabruč, Ema Umek, Adolf Verlič. V zadnji vrsti stojijo: Peter Ribnikar, Jože Žontar in Anton Šubic. Arhiv Republike Slovenije, AS 135/14.

Ekskurzija Državnega arhiva Slovenije in Mestnega arhiva Ljubljana na Notranjsko, 1966. Dr. Maks Miklavčič in Jože Žontar. Arhiv Republike Slovenije, AS 135/14.

zakona sta pripravila še dva podzakonska akta: Navodilo o načinu izvajanja materialnega varstva arhivskega in registraturnega gradiva leta 1969 in Navodilo o odbiranju arhivskega gradiva iz registraturnega gradiva leta 1970. Odtlej je dr. Žontar sodeloval pri pripravi republiških arhivskih zakonov in podzakonskih aktov za področje arhivske dejavnosti, tako pri dopolnitvi zakona iz leta 1966, pri Zakonu o naravni in kulturni dediščini iz leta 1981, petih podzakonskih aktih in pri pripravi Zakona o arhivskem gradivu in arhivih iz leta 1997.

Veliko je prispeval tudi za Arhivsko društvo Slovenije, leta 1962 je bil njegov tajnik, nato pa od leta 1965 do 1968 predsednik. Leta 1976 je bil v uredniškem odboru revije Arhivi, nato znova leta 1992, v letih 1968-1972 je bil glavni in odgovorni urednik Arhivista (Beograd), dejaven je bil tudi v Skupnosti arhivov Slovenije, in sicer je tam opravljal organizacijske posle. Skupnost je bila ustanovljena leta 1966 in je povezovala arhive pri reševanju strokovne problematike.

Februarja 1972 je iz Arhiva Republike Slovenije odšel v Mestni arhiv Ljubljana in prevzel mesto direktorja ter to funkcijo nato opravljal dvajset let. Arhiv je iz mestnega prerasel v regionalnega z novim imenom: Zgodovinski arhiv Ljubljana. Prehod na mesto ravnatelja je za dr. Žontarja pomenil velik izziv. Sicer pa je bilo to obdobje, ko se je posvečal zlasti arhivskim teoretičnim vprašanjem in navezoval stike z arhivsko stroko v Jugoslaviji in zunaj nje. Rezultat sodelovanja s prof. Vilfanom je bil leta 1973 prvi priročnik Arhivistika, pa tudi druge publikacije o arhivih, ki jih je izdalo Arhivsko društvo: Od pisarne do zakladnice zgodovine (1967) in Arhivi v Sloveniji (1970). Namen publikacij je bil, da javnosti predstavijo pomen arhivov in arhivskega gradiva. To je bil čas, ko arhivi v javnosti še niso bili uveljavljena inštitucija in so se morali še zelo prizadevati za svojo uveljavitev. Sodeloval je pri

pripravi priročnika Arhivska tehnika (1972), in sicer z uredniškimi deli in pisanjem razprave.

Jubilant je pomembno prispeval k razvoju arhivistike kot samostojne vede in k njeni uvedbi v študijski program na Filozofski fakulteti, s čimer so bila kronana dolgoletna prizadevanja Arhivskega društva in Skupnosti arhivov Slovenije. Na Filozofski fakulteti je bil leta 1978 habilitiran za docenta za arhivistiko in leta 1978/79 začel predavati. Leta 1985 je bil izvoljen za izrednega in leta 1990 za rednega profesorja za arhivistiko na oddelku za zgodovino.

V obdobju, ko je dr. Žontar začel predavati na fakulteti, si je tudi že pridobival mednarodne izkušnje: udeleževal se je mednarodnih strokovnih srečanj (London 1969, Bonn 1973 itd.) in imel tam tudi referate (Salt Lake City 1969, Nairobi 1978 itd.), oziroma druge diskusijske prispevke (Paris 1965, Madrid 1968, Moskva 1972 itd.). Svoje znanje je izpopolnjeval z obiski v tujih arhivih, posebno nemških in avstrijskih. Od tam je prinašal nove ideje in rešitve ter jih uspešno prenašal v našo prakso. Od 1968 do 1972 je bil dopisni član mednarodnega arhivskega časopisa Archivum. Kot je ugotovil prof. Vilfan, se je dr. Žontar "...z domačimi in mednarodnimi izkušnjami, s študijem in organizacijskim talentom razvil v našega prvega poklicnega strokovnjaka za moderno arhivistiko..."

Uveljavil se je tudi v Zvezi arhivskih delavcev Jugoslavije, posebno pri uredniškem delu, zelo priročen pa je bil tudi za druga opravila, kot poznavalec arhivske problematike za pisanje pozdravnih govorov direktorju Arhiva Jugoslavije – Franju Biljanu, članu Mednarodnega arhivskega sveta. Sodeloval je pri Rječniku arhivske terminologije (1972) in priročniku iz Arhivistike (1977), ki ju je izdala zveza društev arhivskih delavcev Jugoslavije. Od leta 1980 je bil član Sveta za znanstvenoraziskovalno dejavnost pri Zvezi arhivskih delavcev Jugoslavije. Od leta

Tretje zvezno posvetovanje, (V. zborovanje ADS) Kranj 1970. Skupina udeležencev na izletu v Škofji Loki. Od leve proti desni: Milorad Rajić, Sredoje Lalić, Božidar Manić, Mitar Damjanović, Radovan Turković, Dinko Foretić (?), Jože Žontar. Foto last J. Žontar.

Priprave Riječnika arhivske terminologije Jugoslavije, 1971. Od leve proti desni: Mirko Androič, Miloš Milošević, Olga Jačimović, Krešimir Nemeth, Jože Žontar. Slikal: Ljubomir Gerasimov. Riječnik je izšel v Zagrebu leta 1972. Foto last J. Žontar.

1979 do leta 1992 je vodil komisijo za šolanje in izobraževanje arhivskih delavcev, od leta 1983 dalje kot komisijo za izobraževanje in izpopolnjevanje. Obravnaval je tudi arhivsko zakonodajo v Jugoslaviji (1966/67). Na številnih strokovnih posvetovanjih v Sloveniji in Jugoslaviji je nastopal z referati, ki so pomenili nov prispevek k arhivistiki. Leta 1988 je dr. Žontar postal član sekcije za šolanje Mednarodnega arhivskega sveta. V sekciji je dr. Žontar zastopal območje "Vzhodne Evrope", kamor so prištevali tudi del srednjeevropskih držav. Član sekcije je bil vse do leta 1996, udeleževal se je njenih številnih simpozijev širom po svetu, posebno zaslužen pa je bil za to, da je sekcija leta 1994 imela svoj simpozij v Ljubljani. V zelo uspešno organizacijo "Ljubljanskega" simpozija sekcije oktobra 1994 z naslovom "Spremembe v arhivskem šolanju kot posledica političnih sprememb v Vzhodni in Srednji Evropi" je vložil veliko energije. Iz mednarodnih simpozijev, konferenc in kongresov se je vedno vračal poln novih spoznanj in zamisli in nas z njimi vselej podrobno seznanjal.

Jubilant je svoje raziskave poleg arhivskih pravnih vprašanj usmerjal k strokovni obdelavi arhivskega gradiva in k raziskavam s področja zgodovine arhivov in upravnih institucij. Sodeloval je pri pripravi priročnika za delavce, ki delajo z dokumentarnim gradivom (1984), s svojim učbenikom Arhivistika (1984) pa je presegal okvire, ki mu jih je postavil učni načrt za predmet arhivistika v okviru usmerjenega izobraževalnega programa. V obdobju njegovega ravnateljstva v Zgodovinskem arhivu Ljubljana se je lahko pohvalil z lepimi rezultati pri strokovnem delu, v publikacijski dejavnosti pa zlasti z izdajo vodnikov po fondih Zgodovinskega arhiva Ljubljana (1980 in 1992), publikacij iz serije Gradivo in razprave ter nekaj odmevnimi razstavami, zlasti tisto ob 500 letnici idrijskega

Predstavitve Priročnika o organizacijski strukturi do leta 1918 v Kulturno informacijskem centru Križanke, 1989. Od leve proti desni: dr. Ugo Cova, dr. Gerhard Pferschy, dr. Jože Žontar. Zgodovinski arhiv Ljubljana, Fototeka.

rudnika (1990). Za svoje delo v Zgodovinskem arhivu Ljubljana je bil leta 1979 nagrajen z Župančičevo nagrado, arhiv pa je isto leto prejel odlikovanje za delo. Leta 1992 se je vrnil v Arhiv Republike Slovenije in kot svetovalec vlade Republike Slovenije za arhivska strokovna vprašanja do upokojitve leta 1999 vodil Službo za matične arhivske strokovne naloge pri Arhivu Republike Slovenije.

Pri dr. Žontarju ne moremo vedno napraviti ostre ločnice med zgodovinskimi in arhivskimi raziskavami. Obe področji, med seboj tesno prepletene, je znal smiselno povezovati in poznavanje obeh uporabiti pri raziskavah, tako arhivskih kot tudi zgodovinskih. Vidni so njegovi prispevki s področij upravne, gospodarske in krajevne zgodovine, posebno za obdobje od srede 18. do 19. stoletja. Pri zgodovini se je zlasti

Ob odhodu dolgoletnega ravnatelja dr. Jožeta Žontarja iz Zgodovinskega arhiva Ljubljana na novo delovno mesto v Arhiv Republike Slovenije, 1992. Mag. Vladimir Žumer, dr. Jože Žontar in Marija Oblak Čarni. Zgodovinski arhiv Ljubljana, Fototeka.

*Slovesnost v Arhivu Republike Slovenije ob upokojitvi dr. Jožeta Žontarja, 1999.
Od leve proti desni: dr. Miroslav Novak, Janez Kopač, dr. Jože Žontar in mag.
Vladimir Žumer. Zgodovinski arhiv Ljubljana, Fototeka.*

posvetil stoletju pred 1848 in danes velja za največjega poznavalca upravnih reform Marije Terezije in Jožefa II. ter nastanka in razvoja uradništva na Slovenskem. Leta 1977 je doktoriral iz zgodovine z disertacijo "Strukture uprave in sodstva na Slovenskem od srede 18. stoletja do leta 1848". Posebno plodne so bile prav njegove raziskave s področja upravnih in sodnih institucij, ki jih je zastavil že s svojo disertacijo in številnimi razpravami. Omeniti pa moramo predvsem Priročnike in karte o organizacijski strukturi v deželah Koroški, Kranjski, Primorski in Štajerski do leta 1918 (1988), pri katerih je opravil obsežna redakcijska dela in prispeval poglavje o upravi notranjeavstrijskih dežel v obdobju med letoma 1747 in 1848. Dragocena in vsestransko uporabna publikacija je rezultat zglednega sodelovanja med slovenskimi arhivi in deželnimi arhivi Koroške, Štajerske ter državnega arhiva v Trstu.

Pri krajevni zgodovini so številna njegova dela povezana z zgodovino rojstnega mesta in njegove okolice (Kranj, Brdo, Gorenjska). Tu je treba omeniti tudi številna njegova uredniška dela: 900 let Kranja, več Kranjskih zbornikov, pripravil in uredil je ponatis dela svojega očeta dr. Josipa Žontarja Zgodovina mesta Kranja in ga dopolnil z uvodno razpravo. Bil je tudi podpredsednik zgodovinskih društev Slovenije (1982-

1984), v letih 1972-1978 je bil urednik Kronike, ter v letih 1976-1982 predsednik sekcije za krajevno zgodovino pri Zgodovinskega društva za Slovenijo. Bil je pobudnik številnih del, kot na primer Dokumentov slovenstva, ki jih je tudi uredil. Dejavnost dr. Žontarja, osebnosti ki je pomembno prispevala k razvoju arhivistike, je sicer tako zelo vsestranska, saj obsega številna področja, od arhivskih pravnih vprašanj do vzgojnega sodelovanja na fakulteti itd., da na tem mestu ne moremo vsega naštet.

Njegovo zavzetost pri delu nam kaže tudi njegova težka torba, ki vsak teden menja svojo vsebino in lahko tekmuje z zgodovinarjem starejših generacij, znano "Zwitterjevo torbo". Ob tej priložnosti se dr. Žontarju zahvaljujemo za njegovo prizadevnost in delo. Glede na to da ga je doletelo mnogo življenjskih preizkušenj, pa mu želimo, da mu bo ta jubilej spodbuda za njegovo nadaljnje delo. Prepričani smo, da bomo njegovo bibliografijo morali še mnogokrat povečati in da nam bo z veseljem še vedno priskočil na pomoč, ko bomo reševali arhivistične "vozle". Ker smo arhivisti tudi poznavalci preteklosti, naj sklenemo v jeziku naših listin Vivat, crescat et floreat arhivistika, ad multos annos Jože!

Bibliografija profesorja dr. Jožeta Žontarja 1954-2002

- Neznana pisma Žige Zoisa. - Kronika 2, 1954, 188-191.
- Posebno sodišče za kmetске podložnike, njihove pritožbe ter poskusi regulacij podložniškega položaja v terezijanski dobi na Kranjskem. - Zgodovinski časopis 9, 1955, 87-106.
- Upor podložnikov gospostva Brdo pri Kranju v letih 1781-1783. - Kronika 4, 1956, 24-29.
- Novi škofjeloški mestni red iz leta 1747. - Loški razgledi 5, 1958, 128-136.
- Enciklopedija Leksikografskog zavoda 4, Zagreb 1959, geslo: Kranjska, 401-402.
- Arhivi občinskih ljudskih odborov v LR Sloveniji. - Arhivist 9, 1960, št. 1, 37-44.
- Razvoj uprave in sodstva na območju Kranja od srede 18. do srede 19. stoletja. - 900 let Kranja, Kranj 1960, 200-214.
- Arhivska građa u komuni i srežu. - Arhivist 10, 1961, št. 2, 82-101.
- Perspektive arhivske službe v Sloveniji. - Naši razgledi 13, 1964, št. 19 (3.10), 371. (Soavtorja Jože Maček in Sergij Vilfan).
- Služba dokumentacije i arhivi. - Arhivist 15, 1965, št. 1-2, 24-30.
- Deveta konferencija "Okroglog stola arhiva" u Londonu. - Arhivist 15, 1965, št. 1-2, 125-129.
- Instruments de travail nouveaux. V: Actes des huitième et neuvième conférences internationales de la Table ronde des archives. - Paris: Conseil international des archives, 1965, 217. (Diskusija na konferenci v Londonu 1965).
- Splošni pregled razvoja in stanja arhivske službe v Sloveniji. - Vodnik po arhivih Slovenije. Društvo arhivarjev Slovenije, Ljubljana 1965, 11-28. (Soavtorja Jože Maček in Sergij Vilfan. - Tudi uredništvo Vodnika).
- Novo arhivsko zakonodavstvo u Jugoslaviji. - Arhivist 16-17, 1966-1967, št. 1-2, 58-76.
- Sluga Avguštin. - Slovenski biografski leksikon 10, 1967, 370-371.
- Arhivi: Od pisarne do zakladnice zgodovine. - Arhivsko društvo Slovenije, Ljubljana 1967, 56 str. (Soavtor Sergij Vilfan).
- Deželni arhiv v Ljubljani pred letom 1918. - Kronika 16, 1968, 151-160.
- VI. Međunarodni kongres arhiva u Madridu. - Arhivist 18, 1968, št. 1-2, 77-80. (Soavtor Miloš Milošević).
- The Typology of Classification systems. - Actes du VIe Congrès international des Archives (Madrid, 3-7 septembre 1968). Archivum 18, 1968, 187.
- Načrti za ustanovitev državnega arhiva v Ljubljani pred prvo svetovno vojno. - Kronika 17, 1969, 24-27.
- The sources of genealogical research in the Yugoslavian archives - World conference on records and genealogical seminar. The genealogical society of the Church of Jesus Christ of Latter day Saints, Salt Lake City, 5-8 August 1969, 31 str. (Ciklostirano).
- La Législation Archivistique: Yougoslavie. - Archivum 19, 1969, 195-224.
- Stručna sprema i radna mesta u arhivima. - Arhivist 19, 1969, št. 1, 16-20.
- Novi propisi u 1968. godini. - Arhivist 19, 1969, št. 1, 74-75.
- Uputstvo za racionalnu organizaciju arhivske službe u privrednim organizacijama, - Arhivist 19, 1969, št. 1, 87-88. (Ocena).
- Michel Duchein, Les bâtiments et équipements d'archives, Conseil International des Archives, Paris 1966, 312 str., - Arhivist 19, 1969, št. 1, 96-97. (Ocena).
- Svetovna konferenca o dokumentih v Salt Lake City-ju. - Arhivist 19, 1969, št. 2, 55-57.
- Osmi kongres avstrijskih arhivarjev v Gradcu. - Arhivist 19, 1969, št. 2, 57-58.
- Novi zgradbi državnih arhivov v Trstu in Gorici. - Arhivist 20, 1970, št. 1, 50-51.
- Arhivi v Sloveniji. - Arhivsko društvo Slovenije, Ljubljana 1970, 64 str. (Soavtor Sergij Vilfan).
- Razvitak sistema /prvobitnog sređivanja u upravnim registraturama/: Slovenija. - Arhivist 20, 1970, št. 2, 99-109, 141-144.
- Kranj in njegova širša okolica v prvi polovici 19. stoletja: Prispevek h gospodarski in družbeni zgodovini. - Kranjski zbornik 1970, 298-314.

- Arhivski viri za zgodovino Slovencev med leti 1918 in 1941. - Prispevki za zgodovino delavskega gibanja 10, 1970, 259-284.
- Enciklopedija Jugoslavije 8, Zagreb 1971, gesli: Zois Žiga baron Edelstein, 629; Žontar Josip, 649.
- Rječnik arhivske terminologije Jugoslavije. - Zagreb: Savez društava arhivskih radnika Jugoslavije, 1972, 77 str. (Več soavtorjev).
- Izveštaj o časopisu "Arhivist", Arhivist 22, 1972, št. 1-2, 45-48.
- Arhivska tehnika. - Arhivsko društvo Slovenije: Arhivski priročniki 1, Ljubljana 1972, 223 str. (Več soavtorjev, lastni prispevki 5-6, 39-56, 62-82, 111. Tudi uredništvo priročnika).
- Kmečki upori ob davčni in urbarialni regulaciji in njeni odpravi v letih 1789 in 1790. - Kronika 21, 1973, 13-16.
- Trinaesta mednarodna konferencija "Okroglog stola arhiva" u Bonnu. - Arhivist 23, 1973, št. 1-2, 179-183.
- Arhivistika. - Ljubljana: Arhivsko društvo Slovenije (Arhivski priročniki 2), 1973, 170 str. (Soavtor Sergij Vilfan, lastni prispevki 31-47, 128-148, 168-170).
- 75 let Zgodovinskega arhiva Ljubljana. V: Starejša ljubljanska industrija (katalog razstave). - Ljubljana: Zgodovinski arhiv, 1973, 9-11.
- Mala splošna enciklopedija 1, Ljubljana 1973, geslo: Arhivi v Sloveniji, 79.
- Some questions about the Archives of architecture. - Actes du VIIe Congrès international des Archives (Moscou, 21-25 août 1972), Archivum 24, 1974, 298-299. (Diskusija).
- Arhiv občine Domžale na Krumperku. - Domžale: Kulturna skupnost, 1976, 10 str. (Soavtorja Miroslav Stiplovšek, Vladimir Zumer).
- Arhivska građa u nastajanju i arhivi. V: Priručnik iz arhivistike. - Zagreb: Savez društava arhivskih radnika Jugoslavije, 1977, 45-62.
- Petindvajset let Kronike. - Kronika 25, 1977, 77-80.
- Arhivistični problemi ob gradivu po osvoboditvi. V: Arhivsko gradivo v Sloveniji po osvoboditvi. Ljubljana: - Arhivsko društvo Slovenije, 1978, 31-38.
- Nekatera vprašanja službe varstva pred prevzemom arhivskega gradiva v arhiv: Okrogla miza o problemih varstva arhivskega gradiva pred prevzemom v arhiv. - Maribor: Arhivsko društvo Slovenije in komisija za gradivo pred prevzemom v arhiv Skupnosti arhivov Slovenije, 1978, 4-13.
- O delu strokovne komisije za arhivistiko pri Področni raziskovalni skupnosti za humanistične in zgodovinske vede. - Arhivi 1, 1978, 49-50. Boris Žitek. - Arhivi 1, 1978, 85.
- XVIII Mednarodna konferencija "Okroglog stola arhiva" u Najrobiju. - Arhivist 27, 1978, št. 1-2, 178-183.
- Arhivski dokumenti o obnovi in socialistični graditvi v letih 1945 do 1947 (katalog razstave). - Ljubljana: Zgodovinski arhiv, 1978, 48 str. (Soavtorja Marjan Drnovšek, France Štukl).
- Standardi za tehnička pitanja arhiva. - Arhivi '79, Maribor 1979, 6 str.
- Sergij Vilfan, šestdesetletnik. - Kronika 27, 1979, 65-67.
- "Oprostiti nepoučenemu občinstvu ...": Od pisarne do zakladnice zgodovine (ob 80-letnici Zgodovinskega arhiva Ljubljana). - Naši razgledi 28, 1979, št. 23 (14. 12.), 674-675.
- Položaj in ustroj organizacije mesta Ptuja od srede 18. do srede 19. stoletja. - 600 let ustavne in upravne zgodovine mesta Ptuj, Ptuj 1979, 16-19.
- Domžalsko območje v prvi polovici 19. stoletja. - Zbornik občine, Domžale, 1979, 95-102.
- Nekatera vprašanja organizacije državne uprave na Slovenskem od srede 18. stoletja do najnovejšega časa. - Arhivi 2, 1979, 13-16.
- Informacija o stanju in problemih valorizacije arhivskega gradiva v SR Sloveniji. - Arhivi 2, 1979, 76-80. (Soavtorji Marija Oblak-Carni, Peter Ribnikar, Vladimir Zumer).
- Nastanek in razvoj upravnih okrajev na Slovenskem do leta 1849. - Zgodovinski časopis 34, 1980, 119-155.
- Perspektive nadaljnega razvoja arhivistike. - Savez društava arhivskih radnika Jugoslavije. Deveti kongres: Referati i saopštenja, Struga 27.-29. IX. 1980, 34-45.
- Položaj podložnikov gospodstva Brdo pri Kranju v drugi polovici 18. stoletja. - Kranjski zbornik 1980, 144-162.
- Perspektive arhiva kot udeleženca v varstvu kulturne dediščine. - Arhivi 3, 1980, 41-45.
- Zbirni podatki o ustvarjalcih gradiva. V: Vodnik po fondih Zgodovinskega arhiva Ljubljana. - Ljubljana: Zgodovinski arhiv (Gradivo in razprave 2), 1980, 39-50.

- Predpisi, ki urejajo arhivsko dejavnost. - Arhivi 4, 1981, 5-36.
- Majda Smole, Graščina Šrajbarski turn - inventar in Graščina Ribnica - inventar, Arhiv SR Slovenije, Ljubljana 1980, 156 oziroma 127 str. - Arhivi 4, 1981, 186-187. (Ocena).
- Problemi zgodovine mest na Slovenskem od srede 18. stoletja do leta 1848 s posebnim ozirom na Ljubljano. - Kronika 29, 1981, 91-95.
- Varstvo arhivskega in dokumentarnega gradiva v Zakonu o naravni in kulturni dediščini s posebnim ozirom na organizacije združenega dela. - Arhivi '81, Maribor 1981, 6-22.
- Arhivi v varovanju kulturne dediščine. V: O kulturi v Ljubljani. Ljubljana - Ljubljanska kulturna skupnost, 1981, 18-19 (Soavtor Marjan Drnovšek).
- Novjša dognanja o zgodovini Kranja in njegovega območja. V: Josip Žontar, Zgodovina mesta Kranja, Kranj 1982 (ponatis), XXV-XXXVII.
- Urejanje in popisovanje arhivskega gradiva - temeljna vprašanja metodologije in postopka. - Arhivi 5, 1982, 5-14.
- Pravilniki na osnovi Zakona o naravni in kulturni dediščini s posebnim ozirom na organizacije združenega dela. - Arhivi '82, Maribor 1982, 10-18.
- Pravci sadašnjeg razvitka arhivskog zakonodavstva u SR Sloveniji. - Arhivist 32, 1982, št. 1-2, 288-293.
- Stanje in problemi raziskav na področju arhivistike. - Arhivi 6, 1983, 15-18.
- Marjan Drnovšek, Arhivska zapuščina Petra Grassellija 1842-1933, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Ljubljana 1983, 522 str. - Arhivi 6, 1983, 165-166. (Ocena).
- Ob osemdesetletnici dr. Vlada Valenčiča. - Arhivi 6, 1983, 178-179.
- Ljubljana v 18. in v prvi polovici 19. stoletja. - Zgodovina Ljubljane: Prispevki za monografijo, Ljubljana 1984, 157-176.
- Arhivistika. - Ljubljana: Dopisna delavska univerza Univerzum, 1984, 170 str.
- Priročnik za strokovno usposabljanje delavcev, ki delajo z dokumentarnim gradivom. - Ljubljana: Uradni list SRS, 1984, 136 str. (Več soavtorjev, lastni prispevki 45-58, 88-94).
- Izobraževanje, poklici in delovna mesta v arhivih. - Sodobni arhivi '84, Maribor 1984, 135-146.
10. mednarodni kongres arhivov (Bonn, 17. do 21. septembra 1984). - Arhivist 34, 1984, št. 1-2, 226-234. (Tudi Arhivi 8, 1985, 117-120).
- Kamniško območje od srede 18. do srede 19. stoletja. - Kamnik 1229-1979: Zbornik razprav s simpozija ob 750-letnici mesta, (Kamnik) 1985, 56-64.
- Prispevki k zgodovini Kranja med obema svetovnjima vojnama. - Kranjski zbornik 1985, 118-136.
- Težišče dela in strokovni problemi arhivov v Sloveniji. - Arhivi 8, 1985, 86-90.
- Arhivska delatnost u Sloveniji i perspektive njenog daljnog razvitka. - Arhivist 35, 1985, št. 1-2, 35-44.
- Pravne osnove zaštite arhivske grade. - Arhivist 36, 1986, št. 1-2, 45-51.
- Actes du 10e Congrès international des Archives (Bonn, 17-21 septembre 1984). Archivum 32, 1986, 98-99. (Diskusija).
- Varstvo arhivskega gradiva društev. - Ljubljana: Zveza kulturnih organizacij Slovenije-Zveza kulturnih organizacij mesta Ljubljane-Zgodovinski arhiv Ljubljana, 1986, poglavje: Pravne osnove varstva arhivskega gradiva društev, 15-20.
- Enciklopedija Slovenije 1, Ljubljana 1987, 112-119, gesli: Arhiv, 112-119, Arhivistika 119.
- Razvoj i problemi jugoslovenske arhivistike. - Arhivist 37, 1987, št. 1-2, 134-141.
- Devetdeset let Zgodovinskega arhiva Ljubljana. - Kronika 36, 1988, 108-117.
- Priročniki in karte o organizacijski strukturi v deželah Koroški, Kranjski, Primorju in Stajerski do leta 1918: Zgodovinsko-bibliografski vodnik. - Graz-Klagenfurt-Ljubljana-Gorizia-Trieste: Veröffentlichungen des Steiermärkischen Landesarchives 15, 1988, poglavja iz upravne zgodovine, 31-63 (nem.), 76-105 (slo.), 119-153 (ital.). (Več soavtorjev. Tudi uredništvo).
- Občinski red za Kranjsko leta 1866. V: Zbornik ob devetdesetletnici arhiva. - Ljubljana: Zgodovinski arhiv, (Gradivo in razprave 8), Ljubljana 1988, 88-103.
- Delovanje Centralne komisije za umetnostne in zgodovinske spomenike in Arhivskega sveta ter arhivi na Kranjskem. - Arhivi 11, 1988, 22-26.
- Jovan Popović, Zbirka propisa iz arhivske delatnosti, Savez arhivskih radnika Jugoslavije, Beograd 1987, 453 str. - Arhivi 11, 1988, 110-112. (Ocena).

- Pravilnik o strokovni obdelavi in izdelavi pripomočkov za raziskave arhivskega gradiva (Uradni list SRS, št. 11/89). - Arhivi 11, 1988, 124-126.
- Enciklopedija Slovenije 3, Ljubljana 1989, geslo: Gubernij, 406.
- Ema Umek - šestdesetletnica. - Zgodovinski časopis 43, 1989, 125-126.
- Arhivi v Jugoslaviji. - Arhivi 12, 1989, 7-16.
- Arhivsko izobraževanje v Jugoslaviji s posebnim ozirom na Slovenijo. - Arhivi 12, 1989, 16-18.
- Vodnik po fondih in zbirkah arhiva: Ob objavah vodnikov slovenskih arhivov v zadnjih desetih letih. - Arhivi 12, 1989, 49-51.
- Arhivsko gradivo in njegovo varovanje (Analiza Republiškega komiteja za kulturo). - Arhivi 12, 1989, 60-61. (Ocena)
- Pojasnila k nekaterim vprašanjem v zvezi s pravilnikom o sestavi in vodenju evidence arhivskega gradiva. - Arhivi 12, 1989, 102-104.
- Pomen dela dr. Sergija Vilfana za razvoj arhivov in arhivistike v Jugoslaviji in Sloveniji: Ob sedemdesetem življenjskem jubileju. - Arhivi 12, 1989, 110-112.
- Ema Umek - šestdesetletnica. - Arhivi 12, 1989, 114-115.
- Priznanje Zgodovinskega arhiva Ljubljana Sergiju Vilfanu, Božu Otorepcu, Vladu Valenčiču. - Kronika 37, 1989, 325-327.
- Archive in Jugoslawien. - Scrinium 40, Wien 1989, 408-431.
- Občine na kranjskem območju do leta 1941. - Kranjski zbornik 1990, 204-215.
- Bivši "buržuiji", to morate obvezno prebrati!: Arhivsko gradivo o prisilnih odvzemih zasebnega premoženja v povojnem času v Sloveniji /uredniški naslov/. - Delo 32, 1990, št. 82 (7.4.), 24.
- Idrijski rudniški arhiv. V: Idrijski rudnik skozi stoletja (katalog razstave). - Idrija-Ljubljana: Zgodovinski arhiv Ljubljana-Mestni muzej v Idriji, 1990, 7-11.
- Zapiski ob dvojnem letniku Zgodovinskega časopisa. - Zgodovinski časopis 10-11, 1956-1957 (Spremna beseda ob ponatisu 1990).
- Šolanje za potrebe arhivov: Ob 3. kolokviju komiteja Mednarodnega arhivskega sveta za poklicno izobraževanje. - Arhivi 13, 1990, 125-127.
- Enciklopedija Slovenije, 4, Ljubljana 1990, gesli: Ilirsko kraljestvo, 11; Jožefinske reforme, 313-314.
- Povojni prisilni odvzemi zasebnega premoženja. - Arhivi 13, 1990, 5-11.
- Pod zvonom sv. Kancijana. Kranj 1991, 76-87, prispevka: Poglavitni mejniki v zgodovini kranjske župnije, 21-23; Politično in kulturno delovanje Antona Koblarja (1854-1928), 76-87.
- Josip Žontar. - Slovenski biografski leksikon 15, Ljubljana 1991, 1004-1007.
- Archival text-books and manuals in slavic languages. - Paris: International council on archives, Janus, 1991, št. 2, 59-64.
- Nekaj dopolnil k strokovnim osnovam za pripravo dela zakona o naravni in kulturni dediščini, ki se nanaša na arhivsko gradivo: Ob simpoziju Arhivi in Evropa brez meja. Maastricht 2.-5. oktober 1991 ter obisku Centralnega državnega arhiva v Haagu. - Arhivi 14, 1991, 51-54.
- Splošni pregled ustvarjalcev arhivskega gradiva. V: Vodnik Zgodovinskega arhiva Ljubljana. - Ljubljana: Zgodovinski arhiv (Gradivo in razprave 11), 1992, 11-29. (Več soavtorjev).
- Radovljiški podložniki v zadnjem obdobju fevdalnega družbenega reda. - Radovljiški zbornik 1992, 42-50.
- Directory of schools and courses of professional training for archivists. International council on archives, Section for archival education and training, Koblenz 1992, prikazi: Slovenija, 262-267.
- Zemljiško gospostvo Krumperk pri Domžalah v 17. in 18. stoletju. - Zgodovinski časopis 46, 1992, 437-444.
- Enciklopedija Slovenije 6, Ljubljana 1992, geslo: Kresija, 9-10.
- Poročilo o pripravi gradiva za zakon o arhivskem gradivu in arhivih. - Ljubljana: Obvestila 8, Arhiv Republike Slovenije, št. 3-4, december 1992, 45-48.
- Arhivski udžbenici odnosno priručnici na slaven-skim jezicima. - Arhivski vjesnik 35-36, Zagreb 1992, 252-257.
- Slovene Archives in the past. - Atlanti 1992, 126-127.
- Pravila o uporabi arhivskega gradiva na podlagi nemških arhivskih predpisov. - Arhivi 15, 1992, 16-23.
- XII. Mednarodni arhivski kongres, Montreal, 6.-11. septembra 1992; 23. avstrijsko arhivsko zborovanje, Gradec, 18. maja 1992; 63. nemško arhivsko zborovanje, Berlin, 5. do 8. oktobra 1992. - Arhivi 15, 1992, 81-92. (Soavtorji poročila o

- kongresu: Vladimir Kološa, Vladimir Žumer, Zdenka Rajh).
- Ema Umek, Erbergi in dolski arhiv, 1.del, Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana 1991, 250 str. - Arhivi 15, 1992, 104. (Ocena).
- Razvoj sistemov poslovanja s spisi pri upravnih oblasteh do reforme pisarniškega poslovanja leta 1956. - Arhivi 16, 1993, 30-44.
- Tretja evropska arhivska konferenca (Dunaj 11.-15. maja 1993); Simpozij Sekcije Mednarodnega arhivskega sveta za šolanje, (Pirej/Grčija 16.-17. septembra 1993); 29. mednarodna konferenca Okrogle mize arhivov (Mexico City 22.-25. septembra 1993). - Arhivi 16, 1993, 130-132.
- Slovenski državljani so pri uporabi arhivskega gradiva v Avstrijskem državnem arhivu na Dunaju izenačeni z avstrijskimi. - Arhivi 16, 1993, 140.
- Dokumenti slovenstva, Ljubljana 1994, poglavja: Arhivi, pričevalci preteklosti, 9-12; Pota in promet, 140-146; Med absolutizmom in razsvetljenstvom, 146-150; Velike spremembe v razsvetljenem času, 151-155; Rudarstvo in fužinarstvo, 210-214. (Tudi strokovno uredništvo publikacije ter izbor reproduciranih dokumentov).
- Gospodarski arhivi v predlogu nove slovenske arhivske zakonodaje. - Arhivi 17, 1994, 26-28.
30. mednarodna konferenca Okrogle mize arhivov, Solun 12.-15. oktobra 1994; Mednarodna konferenca o arhivskem sodelovanju v Evropi, Strasbourg 21.-22. novembra 1994; Mednarodna konferenca o dostopnosti arhivskega gradiva, Bellagio 28. februarja do 4. marca 1994. - Arhivi 17, 1994, 134-138.
- Nastajanje meščanske družbe v Sloveniji do konca 18. stoletja. - Mednarodni kulturnopovijesni simpozij Mogersdorf 1988. Zagreb 1995, 37-50.
- Kranjski župan Ciril Pirc. - Kranjski zbornik 1995, 122-134.
- Medicinski in socialni pogledi na ljubljanski potres 1895. Pintarjevi dnevi (Zbornik referatov), Inštitut za zgodovino medicine Medicinske fakultete v Ljubljani, Ljubljana 1995, 201-203. (Ocena).
- Zgodovina arhivistike na Slovenskem. - Arhivi 18, 1995, 13-17.
- Vprašanja arhivskega šolanja na univerzah v Vzhodni in Srednji Evropi. - Arhivi 18, 1995, 52-54.
- Petdeset let Arhiva Republike Slovenije. - Arhivi 18, 1995, 119-120.
- Zborovanje nemških arhivarjev, Hamburg 25.-29. septembra 1995; XXXI. Mednarodna konferenca Okrogle mize arhivov, Washington 6.-9. septembra 1995; Konferenca o uporabi arhivskega gradiva, Trst 9.-11. novembra 1995. - Arhivi 18, 1995, 113-115, 131-134, 134-136.
- Fragen der Archivarsausbildung an den Universitäten in Ost- und Mitteleuropa. - Paris: International Council on Archives, Studies 7, 1995, 35-41.
- Archival Legislation 1981-1994 - Archivum 41, 1996, prikazi: Slovenia, 152-157.
- Prelomna leta v očetovem življenju. V: Življenje in delo Josipa Žontarja: Ob stoletnici rojstva. - Ljubljana - Kranj: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 1996, 7-14. (Tudi uredništvo publikacije).
- Načrt preuredbe občin na Kranjskem v letih 1868 do 1888. - Grafenauerjev zbornik, Ljubljana 1996, 553-571.
- What students in archival science learn: a bibliography for teachers, International council on archives, Section for archival education and training, The Hague 1996. (Izbor slovenske literature).
- Rodoslovje kot komponenta Mormonske cerkve. - Drevesa, bilten slovenskega rodoslovnega društva 3, 3.-4. november 1996, 4.
- Kranjska podružnica Državnega pokrajinskega arhiva v Celovcu v času nemške okupacije. - Arhivi 19, 1996, 55-59.
- Dr. Sergiju Vilfanu v slovo. - Arhivi 19, 1996, 225-226.
- Evropska arhivska konferenca na vrhu, München 26.-27. marec 1996; Mednarodna arhivska konferenca v Stockholmu, 30.-31. maja 1996. - Arhivi 19, 1996, 163-165.
67. zborovanje nemških arhivarjev v Darmstadtu 17.-20. septembra 1996. - Obvestila 12, 3, Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana september 1996, 14-17.
- Strukture inštitucij na Slovenskem: zaključno poročilo o rezultatih opravljenega znanstveno-raziskovalnega dela na področju temeljnega raziskovanja, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Ljubljana 1996, /32 str./
- Poročilo o predavanju na arhivski šoli v Trstu. - Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, Obvestila 13, št. 2, junij 1997, 12.
- Znanstveni simpozij ob slovesu generalnega direktorja Državnih arhivov Bavarske profesorja dr. Walterja Jaroschke. - Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, Obvestila 13, št. 3, september 1997, 7-9.

- Das Registraturwesen in Slowenien im Spannungsfeld unterschiedlicher Traditionen. - *Archivalische Zeitschrift* 80, München 1997, 484-500.
- The History of Archival Science in Slovenia. - *Arkiv, Samhälle och Forchning*, Stockholm 1997, 2, 47-56.
- France Štukl, Knjiga hiš v Škofji Loki III: Stara Loka in njene hiše, *Zgodovinski arhiv Ljubljana*, Ljubljana 1996, 329 str. - *Kronika* 45, 1997, 125-126. (Ocena).
- Brane Kozina, Republiški upravni organi v LRS od 1945 do 1953, *Arhiv Republike Slovenije*, Ljubljana 1996, 223 str. - *Kronika* 45, 1997, 127. (Ocena).
- Nacionalno poročilo o kulturni politiki Slovenije. - *Arhivi* 20, 1997, 266-268. (Ocena).
- Arhivsko šolanje v Sloveniji. - *Arhivski vjesnik* 40, Zagreb 1997, 111-117.
- Priročnik za strokovno obdelavo arhivskega gradiva pravosodnih organov od srede 18. stoletja do leta 1991, 1. del: Izbor zakonov in predpisov, Ljubljana 1997, poglavje 1.2.1: Habsburška monarhija - avstrijski del, Obdobje od srede 18. stoletja do 1848, 19-23. (Soavtor Duša Krnel-Umek).
- Slowenien: Das neue Gesetz über Archivgut und Archive. - *Der Archivar* 51, 2, Mai 1998, 290-296.
- Struktura uprave in sodstva na Slovenskem od srede 18. stoletja do leta 1848. - Ljubljana 1998, 265 str.
- Gli Archivi sloveni: Ieri, oggi e domani. - *Rassegna degli Archivi di Stato* 57/1997, 2-3, Roma 1998, 399-414.
- Sto let provenienčnega načela - petdeset let Mednarodnega arhivskega sveta. - *Arhivi* 21/1998, 1-5.
- Kranj v Prešernovem času. - *Razgledi* 1999, št. 3 (3. 2.), 11-13 (Soavtor Majda Žontar).
- Reforme pri idrijskem rudniku leta 1747. - *Gestrinov zbornik*, Ljubljana 1999, 193-202.
- Občine v Sloveniji v letih 1918 do 1941. - *Vilfanov zbornik*, Ljubljana 1999, 603-623.
- Preddvor v času in prostoru: Zbornik občine Preddvor 1999, prispevka: Fevdalne družine na območju Preddvora v 18. in 19. stoletju, 123-129; Občina Preddvor nekdanj, 312-324.
- Slovenska arhivska pomlad: Spomini na dr. Sergija Vilfana in čas, ko so se polagali temelji arhivski službi v Sloveniji. V: *Spominski zbornik*. - Ljubljana: Zgodovinski arhiv (Gradivo in razprave št. 21), 1999, 11-28.
- Enciklopedija Slovenije 13, Ljubljana 1999, geslo: Trst (posebna teritorialna enota), 368.
- Historiografija i arhivistika. - *Arhivski vjesnik* 42, 1999, 169-176.
- Kranj v Prešernovem času. - Simpozij Prešernovi dnevi v Kranju: ob 150-letnici smrti dr. Franceta Prešerna od 2. do 5. februarja 1999, Kranj 2000, 23-34. (Soavtor Majda Žontar).
- Dr. Emi Umek ob življenjskem jubileju. - *Arhivi* 22/1999, 1-2.
- Zgodovinopisje in arhivistika. - *Arhivi* 22/1999, 17-20.
- In memoriam: Dr. Vlado Valenčič. - *Zgodovinski časopis* 53, 1999, 597-602.
- Die Landrechte in den innerösterreichischen Ländern. - *Festschrift Gerhard Pferschy zum 70. Geburtstag*, Graz 2000, 701-716.
- Deželnoknežja sodišča od srede 18. do srede 19. stoletja. - *Pravo-zgodovina-arhivi*, I. Prispevki za zgodovino pravosodja, Ljubljana 2000, 45-76.
- Delo kranjskega zgodovinarja Josipa Žontarja. - *Kranjski zbornik* 2000, 260-266.
- Enciklopedija Slovenije 14, Ljubljana 2000, gesla: Upravni organ, 67-68. (Soavtor Erik Kerševan); Upravno-teritorialna razdelitev, 71-76 (Soavtorja Peter Stih in France Martin Dolinar); Uradni list, 78-79; Vicedom, 223.
- Predpisi s področja arhivske dejavnosti v Sloveniji, Ljubljana 2001, poglavja: Glavne značilnosti zakona o arhivskem gradivu in arhivih, 6-10; Pravno urejanje varstva arhivskega gradiva na Slovenskem v preteklosti, 11-25.
- Uvedba okrajne uprave na Kranjskem leta 1849. - *Melikov zbornik: Slovenci v zgodovini in njihovi srednjeevropski sosedje*, Ljubljana 2001, 529-550.
- Josip Žontar, Kranjski "consensus commercialis" in njegovo delo za napredek železarstva. - *Kronika* 49/2001, 195-197. (Uvod in priprava za objavo).
- Stavbenik Josip Slavec. - Ljubljana 2001, 97 str. (Soavtor Majda Žontar, spremna beseda Ljubo Sirc).
- Davčni cenilni operati iz prve polovice 19. stoletja. V: *Občina Komenda: Življenje od kamene dobe do danes*, Komenda 2002, 245-249.
- Zavod za varstvo arhivskega gradiva v Novi Gorici (1966-1971). V: *Zbornik Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici*, Nova Gorica 2002, 18-22.